

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu Dr. Izabely Bieńkowskej

*Pedagogické a sociálne aspekty adaptácia osôb so zdravotným postihnutím
v Poľsku a vo vybraných krajinách Európskej únie.*

173 strán.

Habilitantku Dr. Izabelu Bienkowskú poznám už niekoľko rokov, pretože s Katedrou pedagogiky PF UMB aktívne spolupracuje (mobilita na Katedre pedagogiky, publikovanie príspevkov členov katedry v Poľsku, spoluorganizovanie konferencií). Pozitívne hodnotím jej publikačnú činnosť a aj vedeckovýskumné aktivity, najmä na základe príspevkov a vystúpení na konferenciách. Menovaná predstavuje erudovanú osobnosť v pedagogickej oblasti, je známa nielen v Poľsku, ale aj v zahraničí.

Dr. I. Bieńkowska predložila celú habilitačnú prácu v slovenskom jazyku a konštatujem, že kvalita prekladu je na veľmi dobrej úrovni.

Posudzovaná habilitačná práca je zameraná na problematiku adaptácie osôb so zdravotným postihnutím vo vybraných krajinách, s osobitným zreteľom na pedagogické a sociálne aspekty. Medzinárodné organizácie i strategické dokumenty kladú dôraz na práva zdravotne postihnutých osôb, aby sa mohli zúčastňovať na plnohodnotnom živote. Autorka sa vhodne zameriava na dva aspekty: na vzdelávanie a zamestnávanie zdravotne postihnutých osôb. Práca je spracovaná nielen z aspektu sociálno-pedagogického, ale aj špeciálno-pedagogického a má interdisciplinárny ráz.

Habilitačná práca je členená na úvod a päť kapitol. Teoretická analýza problematiky je obsahom prvej kapitoly, kde Dr. Bieńkowská okrem základnej terminológie venuje pozornosť bariéram, marginalizácii a stereotypom, tiež pedagogickým aspektom adaptácie a profesionálnej rehabilitácie zdravotne postihnutých osôb.

Projekt výskumu prezentuje v druhej kapitole. Hlavný výskumný problém habilitantka stanovila: Aká je predstava sociálnej adaptácie a profesionálnej aktivizácie zdravotne postihnutých osôb v Poľsku a vo vybraných európskych krajinách? Výskum rozdelila do troch častí:

- „Výskum A“ predstavuje analýzu výskumu u zdravotne postihnutých osôb v Poľsku.

- „Výskum B“ spočíva v analýze prípadových štúdií postihnutých osôb (v habilitačnej práci je prezentovaná iba jeho časť).
- „Výskum C“ sa zameriava na obsahovú analýzu dokumentov, predpisov a oficiálnych štatistických údajov vo vybraných krajinách EÚ.

Positívne hodnotím snahu autorky o komplexný prístup ku skúmaniu problematiky adaptácie osôb so zdravotným postihnutím s osobitným zreteľom na pedagogické a sociálne aspekty.

V tretej kapitole prezentuje analýzu a interpretáciu empirických zistení z „výskumu A“ a z „výskumu B“. V časti „A“ sa Dr. Bińkowska zamerala na sociálnu adaptáciu a profesionálnu aktivizáciu zdravotne postihnutých osôb (spolu 108 respondentov) na trhu práce. V časti „B“ analyzovala 3 prípadové štúdie, realizovala tiež rozhovory so zamestnávateľmi a predstaviteľmi inštitúcií (riaditeľka Inštitútu vzdelávacích aktivít, pracovník Mestského centra pomoci rodine – pracovné zaradenie psychológ, pracovník Poľského centra zdravia Lekárskeho inštitútu).

Najrozsiahlejšia je štvrtá kapitola habilitačnej práce, kde sa autorka zameriava na sociálnu a profesionálnu aktivizáciu zdravotne postihnutých osôb v Poľsku a vo vybraných štátoch Európy.

V závere práce (piata kapitola) habilitantka zovšeobecňuje výsledky výskumu a formuluje závery pre prax. Prácu považujem z hľadiska spoločenského, sociálno-pedagogického i ľudského za výsostne aktuálnu, pretože sa zameriava na vzdelávanie a aktivizáciu osôb so zdravotným postihnutím s cieľom ich samostatného fungovania v spoločnosti.

Diskusia:

- Prosím habilitantku, aby prezentovala najväčšie problémy adaptácie osôb so zdravotným postihnutím v Poľsku a zároveň navrhla možnosti ich riešenia.

Záver:

Predložená habilitačná práca spĺňa požadované kritériá po stránke rozsahovej, metodologickej, obsahovej, vedeckej i etickej. Po preštudovaní scientometrických kritérií na habilitácie docentov schválených Vedeckou radou UMB konštatujem, že habilitantka spĺňa všetky požadované kritériá.

Na základe komplexného zhodnotenia habilitačnej práce i doterajšej pedagogickej, vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti konštatujem, že habilitantka **spĺňa požadované kritériá** na udelenie vedecko-pedagogickej hodnosti „docent“ vo vednom odbore 1.1.4 Pedagogika. Po úspešnom habilitačnom pokračovaní

odporúčam

Dr. Izabelu Bieńkowskú vymenovať za docentku.

V Banskej Bystrici 1. júla 2013

doc. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD.
oponentka